

Felvidéki Híradó.

POLITIKAI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "
Egyes szám ára 20 fillér.	

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivatatra czimezve Turóc-Szent-Mártonba küldendők.

— Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint. —
Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.
Nyitlert soronként 40 fillér.

A csehek riadalma.

A cseh tót nemzetegység címe alatt megjelent cikksorozatunkkal a cseh lapok napról-napra foglalkoznak. És bár dr. Czambel Samu jeles munkatársunknak munkáját már kezdetben nagy horderejűnek ismertük föl, mégis meglepő az az egyértelmű riadalom, amelylyel azt nemcsak a cseh legelőkelőbb lapok, de a cseh-tót egységnek magyarországi organumai is fogadták.

Erről a kérdésről egy hosszabb cikksorozatot kezdett meg a prágai *Cas*, a cseh-tót nemzeti egységre törő áramlatnak csehországi szószólója.

Szerinte a tót kérdés, inkább a cseh-tót kölcsönösség kérdése napról-napra aktuálisabb lesz. Aktuálisabb lesz egyrészt az által, hogy az úralkodó magyar faj erőszakoskodásának durva fokozása kezd — habár lassu tempóban — magára vonni a cseh nemzet szélesebb rétegeinek a figyelmét; másrészt az által, hogy a korbács sühogtatása a tótoknál nemcsak komor és reménytelen panaszokat fakaszt, hanem egészséges reakciót is kelt, épp az ellenkezőjé annak a lethargikus állapotnak, a melybe a tótokat a Hurbán-féle turóc-szentmártoni fanatizmus hajította. Pезseg az élet a Tátra alatt. S aki az elmúlt félvék bekéjét egy magyarázta, hogy az a tót haladók (a csehsítők!) mozgalmának csődjét jelenti, bizonyára meglepetten nézi, hogy a tót haladók mozgalma szervezettében, erélyesebben, átgondoltabb programmal lép a küzdőtérré, hogy megmutassa a népek azt az utat, a melyet követve kigázolhat szellemi, politikai, közdasági lélfázottságából. Érti itt az új életre ébredt „Hlas” lapot.

A csehek nagyobb érdeklődése s a tótok éfenekebb mozgalma, a mely realisabb, tisztesebb alapon nyugszik, arra szólítja a gondolkodó embereket itt is, amott is, hogy a tót kérdést alaposan elintézzék, alaposan, szenevedélyesség nélkül, úgy, a mint azt a természeti törvények, a történelmi folyamat s a mostani viszonyok megkívánják, a mint azt a kettő-

egy cseh-tót nemzetnek a tényleges java, jövője megkívánja.

De van más okunk is, — írja a *Čas* — hogy most e kényes tárgyról czikkezünk.

A magyar nyilvánosság a legújabb korig elég féltlenül viselkedett a cseh-tót kölcsönösséggel szemben: őrva értjük azt, hogy a szenzációt hajhászó s érzéket csiklandozó különféle gyanúsítás, üldözés tendenciázó ferdítés, vagy a zuglapok és komoly lapok hamis tudósításai nem voltak veszedelmesek a cseh-tót kölcsönösségre nézve, legalább nem voltak oly mértékben veszedelmesek, mint az új tan, a melyben a tótokat külön, önálló nemzetiségnek mondja a cseh-örva nemzetel szemben. E tant dr. Czambel Samu miniszteri titkár terjeszti, a ki alaposan képzett nyelvtudós, akinek nagy a befolyása a tótoknál, a ki tehát a legfőbb mértékben veszedelmes ellenség.

Ő, a legnagyobb tót filológusok egyike, a ki eddig is több értékes nyelvtudományi művet írt, a mult év végén egy 84 oldalra terjedő tanulmányt írt a cseh-tót nemzetegység multjáról, jelenéről és jövőjéről a magyar közönség részére és külön felhívja azt, hogy alaposan megfigyelje a magyarországi tóttság kulturális irányait s gátolja meg a tótoknak a csek nemzetbe való beolvadását.

A könyv a mint a *Čas* értesül — nem sokára *cseh fordításban is megjelenik*. Hogy azonban olvasóink addig se maradjanak információ nélkül s hogy megtehetessék, vajjon helyes-e a mi nézetünk e kérdésben, megismertetjük kivonatatosan Czambel könyvének tartalmát. Ez után az említett brosrú ismeretése következik. A mit persze mi itt elhagynuk, mert azt a brosrút olvasóink eredetiben ismerik.

Majd így folytatja: „Eleget közöltünk dr. Czambelnek a cseh-tót nemzetegység multjáról jelenéről és jövőjéről írt füzetéből arra, hogy az olvasó ítéletet alkothasson róla és hogy belásson a szerző lelkebe. Nem fogunk vele polemizálni a tanulmány nyelvészeti része tekintetében, azt remélve, hogy nonsokára hivatottabb részről fogják fejtegetéseit leczáfolni;

addig is azonban biztosítjuk Czambel urat, hogy téved, ha azt hiszi, hogy a cseh nyelvhez „cseh hazafias okokból” nem kívánják a tót népnyelv átkutatását. Az olyan állítás igazán meglepő. Csak nagynehezen tudjuk magunkba fojtani e szavakat. Az tudja hazudozós, az megszólás, az méltatlan fegyver! Nem lehetjük, hogy ő, szakember, nem ismerné a cseh filológusok különféle nyilatkozatait e részben, nem lehetjük azt annál kevésbé, mert maga is megemlékszik a „Slovensko”-ról, a melyben pedig csinos kis dolgozat van e tárgyról *Pastrnek* egyetemi tanár tollából. Hogy nem adott ki oly művet *Pastrnek*, a melyben fel dolgozta volna a tót nép nyelvről összegyűjtött összes anyagát, abból Czambel ur inkább arra következtethetett volna, hogy náluk lelkiismeretesebben tanulmányoznak a tudósok s óvatosabban teszik meg ítéleteiket, mint a brosrú szerzője.

Csak úgy röptében emeltük ki e dolgot; a füzetet más oldalról kívánjuk megvilágítani. A mai napon azt akarjuk kimutatni, hogy Czambel ur tendenciázosan ír s hogy céljai összeférhetetlenek az oly férfi czéljaival, a ki szívén viseli nemzetisége érdekeit.

Ismételjük meg egynehány szóval a füzet lényegét: Magyarországot nagy veszély fenyegeti az által, hogy a tót területen terjed a cseh kultúra és a cseh nyelv. Miután ez az epidemia már a széles tömegeket is meglepte s ezek önvédelme nem elégséges, a magyar kormány kötelessége, hogy kellőkép közbe lépjen a mig a tót nemzetiség egy oly dolgot nem juttat kifejezésre, a mely felér a hazafürlással.

Naiv dolog volna politikai sakkhuzást látni a tényben, melylyel a szerző arra akarná bírni a kormányt, (!) hogy engedjen tót iskolákat és támogassa a tótok kultur-politikai törekvéseit, egy szóval, hogy léptesse életbe a magyarországi nemzetiségi törvényt. S ha sakkhuzás volna Czambel ur fellépése, ugy ilyen alakban minden tisztességes politikus kell hogy elvesse, mert a czél nem szentesíti az eszközöket. Hogy azonban az olyan even-

A „FELVIDÉKI HIRADO” TÁRGÁJA.

Rimély Károly dr.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárgaja. —

„Hossz munká, rövid pihenés, nemes kezek vezetése mellett eltöltött ifjúság s mások nevelésének szentelt férfiak, sikerek hosszú sora, melyek fáradhatatlan buzogságát kísérték”: képezik — miként ezt életürtőnek megírja jellemezte — dr. Rimély Károly püspöknek életürtőmetét.

És méltán! hiszen munkásságát, küzdelmeit visszatkrözötti püspöki jelszava is az: „Áge, cogitate, fortiter!” — Az egyháznagy 1825. február 4-én Esztergomban születtett régi, hírneves családból. Vállalós szellemű áthatott szülői minden fáradásukat oda irányították, hogy rendkívüli tehetségekkel megáldott gyermekük az egyház és az édes haza javát minél jobban szolgálja. Ily szelleműl áthatva lépett be a korra nézve fiatal, de szellemileg s lelkiileg már is nagy Rimély — Kópács József hercegprímás idejében — az esztergomi növendékpapok sorában; mint ilyen egy évet az „Emereicanum”-ban töltött el Pozsonyban, honnan főpásztorát a filozófiáról tanulmányok elvégzésére Nagyszombatba, majd innen — hol tehetségével kivált — a hittudományok hallgatására a bécsi Pazmaneumba küldte.

1848. évi jun. 21-én lett áldozópappá szentelve, s első szt. miséjét Esztergomban tartotta meg. Első kápláni állomása Dümös volt, onnan Patakra, majd meg már 1849-ben Budára a Krisztinavárosba került, hol átélt a szabadságharez mozgalmak napjait, midőn „az ellenség élénk tüzelése közt temette el az elesettek holt tetemeit. (Egy főhadnagy temetése alkalmával reverendáját furta át az ellenség golyója.)

Az 1850. évben az egyházi főhatóság más működési kört jelölt ki dr. Rimély számára, a lelkipásztorokdás teréről lelépett s a „Pazmaneum” tanulmányi felügyelője lett; az 1852. évben ott látjuk őt már az esztergomi papnevelőintézet egyháztörténeti és egyházi-jogi katedráján. Egészsége azonban itt megrendült némileg, s így került 1861-ben ismét mint aligazgató a bécsi Pazmaneumba vissza. E működésben érte őt az első kinttérés: IX. Pius pápa, kamarásává nevezte őt ki, majd meg 1867-ben Seitovszky primásága alatt pozsonyi kanonok lett.

Mély, valódi papi élettel párosult tudománya fel-tűnt az 1868. évben Ő felségének is, ki egyetlen fiának Rudolf trónörökösnek, valamint Gizella és Klótdil főhercegnőknek neveltetési püspökünk szavakait kezzeire bízta. E téren kifejtett működésének jutalmazásául megkapta 1870-ben a lekeri valóságos apátságot s a királyi kogy nem feledkezett meg róla az 1876. évben sem, midőn a Lápótréud lovagkeresztjével lón kinttette.

1892-ben Pozsony szab. kir. város, plébánosává választotta meg, s itt elévülhetetlen érdemeket szerzett a pozsonyi kath. autonomia megteremtésében-1893-ban XIII. Leó pápa házi praelatusává nevezte ki; 1893. május 23-án elnyerte a püspöki méltóságot, midőn a beszterezébányi püspökség élére lett állítva.

Székhelyét 1893. évi szeptember 14-én foglalta el tényleg, tíz éve mtöködi tehát itten „Isten és a haza” javát önzetlenül szolgálva.

S ez érdemeinek elismerésül a királyi kogy megajándékozta őt 1898. március 30-án a Ferencz József rend nagykeresztjével.

As 1902. évben ünnepelet 50 éves tudorságának jubileumát, mig a legújabb királyi kinttetés ismét fényes bizonyítéka annak, hogy dr. Rimély püspök keveset pihen, sokat dolgozott.

Ezek a vázlatos adatai Rimély Károly dr. beszterezébányi püspöknek, a kinek Ő Felsége most a valóságos belső titkos tanácsosi rangot adományozta. Ha mindehhez hozzá füzünk, hogy benne egyház-megyeje a legbuzgóbb és jó lelki főpásztorát bírja, ha felemlítjük, hogy a magyar hazafias kultúra fellendülésében a Felvidéken püspöki szavát mindenkor érvényesítette, hogy jótékonyaságával mindig az elsősk között volt, természetnek találjuk, hogy legutóbbi kinttetés az egész Felvidéken öszinte örömet okozott.

tualtásra nem gondolhatunk, az a napnál világosabban áll előttünk. Nem is kell a brosbúról idézni, egyes helyei a napnál is világosabban beszélnek; csak azt kérjük: Lehet-e még, hogy a tót ember, a ki szívén viseli nemzetisége jövőjét, oly hazárd politikát kövessen s hogy oly könnyelműen experimentáljon a tüzzel, a mikor körös-körül robbanó anyag van felhalmozva? Borzasztó dolog az? Nem, azt a füzetet nem tót ember írta, hanem a kormány hivatalnok, fizetett individuum.

Nem azon emberek közé tartozunk, akik mindig készek a reájuk kényelmetlen embereket kidobni, illetve kizárni a nemzettestből s mi nem is zárjuk ki Czambel urat; ő maga zárta ki magát. Az a mód, a melyvel rájészt a kormányra, azok az eszközök, a melyeket a kormány ajánl s főleg a megokolásuk eléggé bizonyítják, hogy csak a tényt konstataáljuk.

A cikkirő azután még kigyót-békát kiált a brosbúr szerzőjére s perfidianak nevezi azt az eljárást, ha ő „kifogástalan vörös nadragra s hazafias dolmányba bujva“ azzal ijesztgeti a tótokat, hogy elcsehesednek s a csehek javára elnemzetlenednek s ébreszti és erősíti bennük a könnyelmű öntetszelgést, a hiúságot, tendenciózusan idézve a cseh-tót eszme bajnokainak különféle mondásait és nyilatkozatait, hogy csak a csehek ellen hangolja őket. — Azoknak a tótoknak pedig, a kiknek tetszik a tót nyelv önállósága, ezt kiáltja: „Videant consules!“

A cikkeket így fejezi be a cseh-tót nemzetiségű csehországi főszólója:

„A magyar kormány bizonyára nagy örömmel fogadja az új harcot, a mint azt p. o. a Budapesti Hírlap is megselekedte, a mely egekig dicserle Czambelnek — a miniszteri titkárnak politikai fejtegetéseit, meg a hazafiaságát. Sok szerencsét, Czambel ur! az új karrierhez!“

Mi is ugyanazt kívánjuk dr. Czambelnek, de persze más szívvel, mint a Čas.

Sokat akar a szarka . . . Olykor a legkomolyabb helyzetek is a komikumba csapnak át és mosolyt esznek az illető jelenet szemlélőjének az ajkára. Ilyen jelenet volt az, mikor ur. Mudró János ügyvéd a minap a tótok igazgatóságára a budapesti sajtóbírószág előtt, nagy garazt kijelentette, hogy mikor ő majd ország. képviselő lesz, majd ő akkor érvényt szerez a nemzetiségi törvénynek, azt a minisztert pedig, aki ezt a törvényt végre nem hajtotta, vád alá helyezeti. Bőnye no! gondolhatta magában a tárgyalást vezető elnök, ez az ember veszedelmes. — s kérleni kezdte dr. Mudró János ügyvédet, hogy ne mondjon, ne tegyen ilyeneket most, a mikor még nem is ország. képviselő, hagnya későbbre, a mikor majd megválasztják . . . De dr. Mudró János újból belekezdett a mondkájába, hogy majd így s úgy lesz, ha ő képviselő lesz, — s mikor az elnök újból kérlette, egyszerűen — leült. — Miért is senkítették meg dr. Mudró Jánosnak megyebizottsági tagválasztását Kostyánban?

A „Nár. Nov.“ meg a hercegrímás.

Magyarország hercegrímása szívhez szóló, hazafias érzelmi körlevelet intézett az esztergomi főgyűlés-megye papságához, amelyben a magyar nyelv beható tanítását ajánlotta különösebb figyelmükbe és gondjajukba a lelkeseknek és tanítóknak. Ezért a „Nár. Nov.“ mint annak idejében Bubišot, Rimlyt, Vaszary hercegrímást is leezkelti, azt a főre téltet közzéadta meg, hogy az egyháznak mi köze sincs a kultúrához és hogy az, amit a hercegrímás körlevelében cselezt, nem kultúra, hanem ennek ellenkezője, vandalizmus s a kath. egyház lealásza. — Persze a „Nár. Nov.“ pedagógusai és egyházpolitikusai sokkal jobban tudják azt, mit szabad, mit kell, mi célszerűs, mi tívűs az egyháza s annak híveire nézve, mint az összes érsek és püspökök — a primást sem véve ki, — egytívűtől? Miért nem fordulnak ezek az ügyfogyott biboros és nembiboros urak a „Nár. Nov.“ szerkesztőségéhez tanácsért, mielőtt körleveliket csakítldják? Hiszen a tót sovínizmus, a tót vakmerőség csak jobb és indokoltabb annál az ostoba magyar hazafasságnál és sovínizmusnál, amelynek valóhól Aziában, a botokudok és eszerek följdlen lenne helye, nem pedig itt Hungáriában, a Szvátupok dédunokái között, akiknek vezérei — értd a národnísták

— egy ezerévesnél is régibb tót kulturára hivatkozhatnak, amelyhez képest csak kismisla a tegnap megszületett magyar kultúra. A nyelvről nem is szólva, mert a magyar nyelv förtelmes, csunya, hisz így tanította ezt Zoeh, a híres nagy-rőzei tót gym. tanár, aki minden magyar beszéd után szájbőlbitést ajánlt tót diákjainak, — Óh, ezek a Markovicsok, Csulíkok, Hurbanok és társaik nagy barátjai a magyaroknak, az igazi faj magyaroknak, akiket lovagias, derék embereknek mondanak, amikor a kapeza szorul s pár havi foglász s néhány évr korona pénzbitetés kísért a kir. ügyész és a magyar bíróság vészjósló szemeiben; ámde amikor maguk között vannak ezek a derék atyafiak, akkor a „Hej Slováci!“ nem úgy éneklük, mint Prágából ide-származott ártatlan nőtát, s a jó magyar testvér iránti szeretetük is körülbelül olyanlál alakul át, mint a milyen a macska szeretete az egerek iránt. Hiszen ez is szeretet, — de azért, árva kis egérke, ne hagnya a macskának! — A magyar főpapok pedig csak hadd apostolkodjanak a magyar nemzeti ügyért, a nemzet halája lesz a jutalmuk. Mert hiszen ha Vaszary elődei a panonnhalmi monostorban és az esztergomi érseki székbén mindjárt elejtőt lova magyar nemzeti kultúrát terjesztettek volna ebbén az országban, ma nem lenne már szükség azokra a buzdító körlevelekre s nem kellene nap-nap után megbotrányoznunk a szintén a magyar nemzet, a magyar haza kötelekébe tartozó tót národnísták vakmerő és hazafiatlan viselkedésén és törekvésein.

Megeybál Liptóban.

A liptóvármegyei bál fényes sikerrel tolyt le a vármegyeház összes termeiben. A rendező-bizottság, élén Joób Marcel alispánnal, mindent elkövetett, hogy a régebbi időben tartott vármegyey bálakhoz méltóképen sorakozzék az idej mulatság is. Már este 8 óra tájban szokatlanul élénk volt a megyey székház környéke s egymást érte a sok ur fogat, melyekből diskréttül csillogtak ki a fényes bál toalettek ékességei. Az érkező vendégeket a dalszaki növényekből felidiszített lépcsőházban a bálbizottság fiatal tagjai fogadták s a nagy gyűlésterem, mely ez alkalomra pazarul felidiszítették, már 9 órakor megtelt a mulatni vágyók vídám arczu szerével. Fél 10 órakor kinyitlák a főispáni lakosztály szárnyas ajtaját, s díszes kísérettel bevonult a bál védszónya Szemcsényi Arisztidné urnó, ki elfoglalván helyét a küllön emelvényén, körülötte hölgyekből és férfiakból vegyesen udar képződött. Majd rándított a cigányt „Hancut a vármegyey“ kezdtől esárdásra s kezdtét vette a táncz, mely kedélyes hanguláiban kiválóan kiriviradt tartott. A rendezőség a hölgyeknek izéles táncrenddel kedveskedett s valószínű, hogy a hölgyek kellemesen fognak a mulatságra visszaemlékezni, mert most megeseit az a ritka eset, hogy a tánczosok száma szokatlanul nagy volt. A mulatság anyagi és erkölcsi sikere egyaránt fényes. Az első négyest 30 pár tánczolta. A bevétel meghaladja az 1300 koronát s így a vármegyey szegényalapja is szép összeggel gyarapszik. A karzaton is díszes közönség foglalt helyet, míg a bálteremben a következő jelen volt hölgyek neveit sikerült feljegyeztünk. Asszonyok: Andahály Gézáné, lovag Berenschildt Ottóné, Balló Rezsóné, Bohus Péterné, özv. Frenschik Miklósné, Holcsey Józsefné dr.-né, Joób Albertné, ifj. Kiszely Árpádné dr.-né Kiszely Gyuláné, Kiszely Kálmáné, Machalitzky Jánosné, özv. Mattyasovszky Gyuláné, özv. Nemes Beláné, Palugyay Móriéné dr.-né, özv. Sáfáry Lászlóné, Sándor Istvánné, Szabó Ferenczné, Szemcsényi Arisztidné, Thuránzsky Zoltánné, Závody Albiné, Zierofni Prsenkoné grófné. — Leányok: Andahály Gizella, Ilonka és Janka, Balgha Melanle, Bohus Mariska, Joób Ell. és Mariska, Gallasz Gizella, Holcsey Kamilla, Machalitzky Ilona, Mattyasovszky Irén, Sáfáry Luza, Thuránzsky Sarolta, Závody Olga, Erzsi és Magda. A liptói társadalmi élet fellendítésére kiváltképen alkalmas eme bál rendezői az elért sikerrel valóban megelégtettek elégedve. Itt említtük meg, hogy a bál elnöke, Szemcsényi Arisztid főispán a jótékonycélú bál külségeihez 200 koronával járult.

HIREINK.

— **Pápal jubileum.** XIII. Leo pápa f. hó 20-án töltötte be pápaságának 25-dik évét. Ebből az alkalomból az egész földkeresgének háláadó istenisztiszteletet tartattak. Űmpei istenisztisztelet volt Turóc-Szat.-Mártóban is, a hol Caery Emil esperes tartott nagy misét a melyen a hatóságok, továbbá a tanuló ifjúság is megjelent. — **Ruttkán Halbó** Zoltán esperes tartott háláadó istenisztiszteletet, az ottani hitközség pedig az nap

este a vasuti étteremben rendezett ünnepélyt, a melyen elénekelték a pápai himnust, majd Nánásy Antal elszavalta Bán Aladár XIII. Leo című költeményét, Uhlyárik Szende felolvasta Hódolatunk Leonak című életrajzi munkáját. More Erzsike szavalta még XIII. Leo pápa *Menekülés* című költeményét, mire az ünnepély a magyar Hymnus eléneklésével véget ért.

— **Küttetés.** Ű felség a király dr. Rimely Károly beszercebelányai püspökönek a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta. Ezen küttetés híre az egész Felvidéken általános örömet okozott, mert Rimely püspök nemcsak mint egyházi kiváló, de mint lelkes magyar hazafi már eddig is igen sokat tett a felvidéki kulturális érdekekért, a melyeket mindenkor tapintatosan tud összeegyeztetni a fenforgó körülményekkel. A küttetés alkalmából számosan üdvözölték a népszeri főpáztort. Az üdvözölőköz esatlakozunk mi is és kívánjuk, hogy az új kegyelmes ur még sokáig kormányozza egyházmegyéjét bölcseséggel és hazafias irányban, mint tette azt eddig. Ad multos annos!

— **Személyi hír.** Ifj. Justh György főispán, a ki a múlt hét elején néhány napra a fővárosba utazott onnan tegnap visszaérkezett.

— **Felvidéki Magyar Szövetség.** mely iránt a kedélyek mindinkább kedvezően alakulnak, további hódításokat tesz megénkben is. Lapunk szerkesztőségénél újabban jelenkeztek Párvy Endre zivóváraljai tanítóképzédtanár buzdítóközlása folytán: Sonogyi Géza igazgató, dr. Messinger Mór ügyvéd, Bertsch Otto, Mezei József, Párvy Endre, Dittér Ferencz, Szarka Lajos és Kirchnayer Gyözö tanárok, dr. Jakubovics Mór orvos, Janovák Károly kir. albiró, Krees Gyula könyvelő, Wagner Arthur könyvelő, Vladár János gazdaköltő elnök. *Riszner* József igazgató ivén: Riszner József igazgató, özv. Hodobay Józsefné övónó, Lehotzky Anna és Márkus Erzsébet tanítónők, valamint Gosztonyi Gyula tanító. Párvy Endre tanár az ivén aláírtak részéről 31 k. 20 fillért küldött be, a mely összeg, a már előbb kimutatott 176 k. 80 fillérral együtt takarékpénztárban ártizettk. Itt említtük meg, hogy első közleményünkben *Omaszta* János ruttkai vasuti mérnök neve ivédésből kimaradt, továbbá, hogy az *Olavszky* Gyula ellenőr, állomási főnök ivén aláírt tagok részéről a tagdíjak mind be is küldettek. Természetes, hogy a tagjelentkezéseket továbbra is szivesen fogadjuk és a jelentkezők nevéit közölni fogjuk. Az évi tagsági díj 2 k. 40 fillér.

— **Eljögzés.** Behárfalvi Bohus Péter liptószentmiklósi ügyvéd kedves és művel lelkű leányát, *Mariakét* f. hó 15-én eljegyezte dr. *Trombauer* Árpád, turóc-szentmártoni kir. albiró. Gratulálunk.

— **A zsolnai parkállítás** rendező bizottsága a múlt hetén tartott ülésén ruttkai Ráth Péter kir. udvari tanácsost a kassa-udobergyi vasút vezérigazgatóját a kiállítás tiszteletbeli elnökévé választotta meg.

— **Hözivatarok** voltak a múlt hét folyamán Turócban mindenfelé. Némely községben az utakat annyira befűta a hó, hogy a közlekedés teljesen megszűnt. Az emberek a szomszédokkal sem tudtak érintkezni. Ez volt az oka annak is, hogy a turóczi jótékony négyosztalt mult vasárnapra összehívott közgyűlést nem lehetett megtartani. Ezt tegnap d. u. tartottak meg.

— **A treboztól Révay-féle birtok** eladásá körül felmerült ügyre vonatkozólag lapunk egyik lelkes barátjától keserű hangu levelet kaptunk, a melyben erősen kikélt azon közöny ellen, a melyet a felvidéki vagyonos magyarság ezen ősi birtok eladásával szemben tanusit. A mindennapi életben folyton hangoztatjuk, hogy a felvidéki magyar birtokok pusztulnak, hogy azok a tót tulók kezeibe jutnak, a kik azáltal nemcsak a magyar birtok tulajdonába kerülnek, de a társadalmi és politikai életben is oly tényezőkké fejlődnek, a melyvel végtére meg is számolni kell. Ha azonban ilyen birtok eladásra kerül, mint most is a treboztól Révay-féle birtok, télenlül nézik, hogy miként játsák azokat idegen érzelmi emberek tulajdonába. Jól mondja: lapunk barátja, hogy míg 1848-ban kézséggel hordta mindenki vagyonát a haza oltárára, most nem akad magyar ember arra, hogy pénzért birtokot vásároljon. Pedig ezzel ma nem csakébb szolgálatot tenne, mint a multban vagyonának feloldozásával. Pedig most nines ilyen nagy áldozatról szó. Csak azt kellene megakadályozni, hogy az az ősi magyar birtok ne kerüljön pánszláv kezekbe. Mert, mint a panaszos levélből kitűnik az egyik vevő aspirans már a legutóbbi tárgyalások alkalmával magának tekintve a birtokot, nagy büszkén hirdette, hogy *no most már kípórdírtom a magyarok bajuszt!* Talán van még olyan vagyonos magyareMBER a Felvidéken, a ki tudna segíteni ezen a bajon — ha ugyan még nem késő. — **Paulovics Lyubomir Turában.** Paulovics Lyubomirnak a hirdetédt vált szerb nemzetiségi képviselőnek utánzója akadt Turában. Paulovics a nagy-

kikindai vasút állomáson verte meg az átutazó kis diákokat azért, mert a Hymnust énekeltek. Turában pedig — a mint nekünk írják — egy Amerikából hazavetődött ember azért f. fozott meg egy kis fiút, mert az őt magyarul köszöntötte. Ezt az esetet ajánljuk az illetékes hatóságknak figyelemre. Jó lesz vele megérteni, hogy ha neki a magyar nyelv nem tetszik, vissza mehet Amerikába, a hol majd másként fognak vele elbánni, ha ott az angol nyelvet ily durva módon sérti meg.

— **Elfogatott kivándorlási ügynökök.** Sikertült fogást csinált — mint tudósítónk írja — mult szombat a királyváni vasúti állomáson az ottani esendőrség. Egy Hamburgban székelő Litke nevtű kivándorlási ügynökségnek két alkalmazottja, Fühlinger Adolf és Duchesz Mór, már hetek óta csavarogtak a Felvidéken, hogy az itteni lakosságot kivándorlásra csábítsák. Fühlinger Trencsén és Turóczmegyékben működött, társa ellenben. Zemplén és Szepesmegyék lakosait csábította a kivándorlásra. A két ügynöknek sikerült is 34 családot elbolydítani, a kik pénzét téve mindenkit, pénztéket és sorukat is az ügynökökre bízta. A két ügynök az elesésükről családokkal nem mert a rendes vasúti vonalon utazni mert tudta, hogy Ruttkán és a többi határszéli állomásokon nagyon szorosan tartják az utasokat, előzetesen tehát abban állapodtak meg, hogy embereiket a királyváni-kulisi vasúton viszik ki a galiziai határra, ahonnan aztán könnyű lesz a további utazás. Szombaton meg is érkezett mind a két ügynök az emberekkel. Egy esendőrbőrt éppen akkor ért oda, mikor a két ügynök már megváltotta harminczgye család jegyét a galiziai határállomásig. A két ügynököt igazolásra szólították a esendőrről, a kik azt adták elő, hogy az embereiket egy galiziai ipartelep részére szerződtették. A kivándorlók közt azonban volt egy Linzer Katalin nevű leány is, a kinek sehogyan sem jött nyére a kivándorlás. Ez aztán megsgatta a esendőrről, hogy bizony Amerikába készülnek. E vallomásra letartóztatták a két ügynököt, meg a kivándorlókat is és bekísérték őket a szolgabírói hivatalhoz. A két ügynöknel közel húszezer koronát találtak. Az összeg a kivándorlók pénze volt.

— **Hangverseny Znióváralján.** A znióváraljai áll. tanítóképző-intézet ifj. tanítókörének zenei szakosztálya igen sikerült hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendezett f. hó 14-én Dittér Ferenc tanár vezetésé és betanításával. A műsor számai közül ki kell emelnünk Petőfi a Hortobágyon ez. melodramát, előadva Szántó L., Gresz J. és Ujsághy J. IV. éves növendékek által. Igen szép, szabatos betanulással adta elő az énekkar zeneikari kísérettel a Zarándokok dalát, Tánchauer-ből; az énekkar pedig Popi Tant ez. tréfas dallal zajos derltséget okozott. Valóságos műveltséget volt része a közönségnek Dittér Ferenc tanár zongorajátéka alatt; Székely Imre: Hont emlékeim és Lysberg; La Nárade ez. darabokat a töle megszokott kitűnő előadási módszerben adta elő. Végül nagy hatást ért el vármegyénk műkedvelői társaságának két oszlopos tagja: Kossuth Ella úrhölgy és Párvy Endre tanár a „Mészes-utabán“ ez. dialóg előadásával. Kitűnő ösziáték s előadásbeli ügyesség jellemelte játékaikat. A hangverseny után a szép és nagyszámu közönség táncza s kedélyes mulatsága hajnalig tartott. Az l. négyest 26 pár tánczolta.

— **Gazdasági oszlopok jutalmazása.** Darányi földművelésügyi miniszter már évek óta jutalmazza azokat a gazdasági oszlopokat, akik luzamosab ideig kifogástalanul szolgálnak egy helyen. Ilyen kiintetésben részesült Turócz-Szklonán Wagner Pál, aki már 30 év szolgálat egy helyen; továbbá Nagy-Csepényben Vlachár Károly eszedjét a-k már 15 év óta szolgál szintén megelégedésével mindegyik 50—500 koronát és elismerő oklevelet nyer , a melyeket ünneppélyesen a vármegyék közzgazdasági előadó *Keveisk* Imre és a közönség jelenlétében írj. *Justh György* főispán megbízásából *Zorkóczy* Tivadar főszolgabíró adott át, lelkes beszédben követendő példaként állítva a kiintetetteket.

— **Bakbű.** Ma tartja esküvőjét *Wiener* Cecília, Wiener Jakab szucsányi igazgató-tanító leánya Aboynban *Politzer* Bernát nérnökkel.

— **Tanítóválasztás Szklonán.** Schröder Gizella szklonói tanítónő Körnöczhányán nyervein alkalmazást, helyébe *Tilcsch* József okleveles tanító választották meg.

— **Tömörítés Turában meg alak beverés.** Örömmel kell konstátálnunk, hogy a pánszlávoknak exclusiv magatartása l. mindkább arra ösztönzi a hazafias elemeket, hogy tömörüljenek és egymás között társadalmi érintkezést létesítsenek. A szucsányiak sikerein neki bátorodva Turában is rendeztek a mult szombaton egy kis farsangi összejövetelt. Egy kissé ugyan lehangolta a rendezőket az a körülmény, hogy összejövetelük céljára a kismemelt helyiséget nem kapták meg. Ezen azonban csakhamar túltették magukat és a Porubszky

tágas lakásában jöttek össze és vigan töltötték az estét. A jól sikerült összejövetel, mely tánczszal, hazafias dalok előadásával, meg kedélyes beszélgetéssel telt el, azt érelették meg a jelenvoltakban, hogy tulajdonképen eleget vannak arra, hogy maguknak kellemesebbé tésessék a hosszú téli estéket a miért el is határozták, hogy ezután gyakrabban fognak összejönni. Ezt az elhatározásukat csak megerősítette az az insultus, a melyben részük volt, nevezetesen, hogy az ablakon néhány jókora követ dobtaik be. Ezt persze azért tették a tót túlók emberei, hogy a hazafias elemeket elvegyék a a kedvüket még egy összejövetel rendezésétől. De a mint már megirtuk épen az ellenkező érték el. A magunk részéről pedig kitartásra buzdították a turániakat. Kitartással sokat, mindent ellehet érn.

— **Tözeget.** Alsó-Stubnyán három gazdának istálló pájtáit, négy szekert, öt birkájt, két pár lovat és három borjut hamvasztotta el a tűz.

— **Baleset.** A Ruttkáról Oderberg-felé igyekező egyik személyvonat Lonkau és Kralova között két aszszonyt gázolt el, akik közül az egyik azonnal szörnyen halt, a másik pedig súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Lopások** czim alatt megjelent hírtinkre vonatkozólag arról értesítenek bennünket, hogy a helybeli esendőrség laktanyájából nem lopták el a disznókat, hanem azok valahogy kiszabadultak és maguk esatagoltak a városban, míg a szomszédok egyike gondozás alá vette őket. Reggelre aztán ismét laza kerültek. A ruttkai eset sem volt olyan veszedelmes, mert a megéjt vizsgálat azt derítette ki, hogy az a bizonyos vasúti pénzér jő felntőre a garatra került a sinek közé, a hol részegségben elaludt. A pénzt sem vette el senki, hanem ő maga lompolta el.

— **Magyar színészet.** Liptó-Szt.-Miklósról írja leveleznők: Az északmagyarországi színi kerüllet igazgatója Halmay Imre, jó szervezett társulatával a héten megkezdte nálunk működését. A bemutatott előadásról ítélv, már is mondhatjuk, hogy várakozásainkban nem csalatkoztunk. Már is kiemelhetjük Halmayné Emmát, Szalay Vilánt és Végh Gizellát, kik kitűnő játékukkal és művészi énekkultúllal lelkes tapsokat arattak. Egyed Lenke gyönyörtű táncza különösen tetszett a közönségnek. Az első előadásban annyian voltak, hogy sokan nem kaptak ülőhelyet. A zenekar kitűnő.

— **Halálozás.** E héten temették el Turócz-Szent-Mártonban Kohut János ügyvédet, a ki 74 évét élt és arról volt nevezetes, hogy 1848-ban tót ünkevés volt s mint ilyen természetesen nem a magyar nemzet és haza, hanem a tótok külön igazaiért harczolt. Később törvényeszi tilnök volt Turóczmegyében, majd pedig e törvényeszek megszüntetése után ügyvédekedett és a tót tulzók mozgalmaiban, a Matica és a tót gymnasiumok megalapításában tevékeny részt vett. Sirjánál Mudroň Pál tartott bucsu beszédet, persze szintén a tót tulzók szemlémben.

— **A Tanítóorszájáték** igazgatóságá mos, becsátotta ki a sorsjáték tervezetét. A tervezet szerint a sorsjáték szísta haszna tanítói jótékony intézmények gyámoltására és az Ujságirók Egyesülete Segítő Alapja segélyezésére fog fordíttatni. Összesen 300000 sorsjegyet becsátanak ki. A sorsjegy ára l. korona lesz. A nyereeménytárgyak hazai ipari-, iparművészeti tárgyak és a képművészet alkotásai lehetnek. Az igazgatóság már eddig is több ezer koronáért vásárolt képeket a Kelely-Tanya helyekből. A sorsjegyek nagy részének előadása már is biztosítva van, a mennyiben egy a fővárosi-mint a vidéki tanítószág nagy lelkesedéssel igyekszik a sorsjegyek elhelyezésére. A sorsolás folyó évi december hó 23-ára van tervezve.

— **A vasygáros,** a melynek előadására mtkedvelőink vállalkoztak tegnap este került színe. Az előadás lefolyásáról csak jövő számmunkban emlékeztethünk meg. Azt azonban már most is konstátálhatjuk, hogy az előadás iránt már napokkal előzött ély érdeklődés nyilvánult, hogy már jegyeket sem lehetett kapni. Bizonyos tehát, hogy az érkölési sikerrel az anyagi haszon is karöltve fog jelentkezni.

— **Garázdálkodó házál.** Tótprónai lylvölök írj , hogy bizonyos *Duchovny* Gábor znióváraljai házál, a ki különben imakönyvet, olvasókat meg szentképeket árul, foglakozásának épen nem illő garázdálkodást rendezett a mult héten Rudnón meg Tótprónán is. Rudnón a koresmárost és háza népet leszarással fenyegette, Tótprónán pedig Kohn Samu koresmáros aajtát, a melyet a garázda ember elől elzárta, fokozással fényes nappal forgácsokra vagdalta. És mindent az egész falu népe végig nézte míg végre akadtak néhányan, a kik a dühingő embort megköbötözték és így árthatatlanná tették. *Duchovny* másnap három ember kísérete mellett Znióváraljára vitték. Leveleznők igen kivánatosnak tartja, hogy Tótprónán a esendőrs ismielőbb felállítassék, a mely a garázdálkodásnak útját vagná.

— **Villamos világítás Szucsányban.** A szucsányi Robinson és Krausz gőzfűrésze ezéj ajánlata folytán mozgalom indult meg Szucsányban a villamos világításnak behozatala iránt. Már eddig is 300 láng akad megrendelő. Ha a szucsányiak sietnek, hamarabb lesz villamvilágításuk, mint a t.-sz.mártoniaknak. Vaggy tán nem is kell sietniük.

— **Táncmulatság Ruttkán.** A ruttkai izraelita nőegylet l. évi márczius hó 7-én a Wachsberger-féle szálló termeiben az egyestelt céljára táncmulatságot rendez. Belpéjegy személyenként 2 korona, családjegy 3 korona.

— **Nehéz gondok** aggasztják a szegény turózi gazdákat. A mult évben nemcsak a burgonyából, de a káposztából is rendkívül rossz termés volt, ugy annyira, hogy sok helyen ezek a fő élelmiszerek is fogytán vannak. De a jövőre sinek valami vérmes kilátás, mert a későn vetett őszi, esirázásnak indulva fagyott el és így csak ritka helyen vehetik majd hasznát az őszi vetésnek. A gyümölcsösökben is pótolhatlan károk estek. Sok helyen a vadliszók is oly vakmerők lettek a nagy hidegek miatt, hogy egész a faluk alá is beme-részkadtak.

— **A gondatlanság áldozata** Kralovance János klicsinyi kis iskolás gyermeket szülői a zseokavagó mellett foglakoztatták. A szegény kis fiu munkaközben oly közel került a késhöz, hogy az mutató ujját tövében levágta. A szerencsétlenül járt fiúcskát ápolás alá vették ugyan, de nyomorek marad egész életére. És mindenek a szülőik kapzsúsága az oka, a kik a helyett, hogy iskolába küldték gyermekeiket, már 6—7 éves korukmunkára szorították.

— **Színi előadás Trsztonán.** A trsznai gymnasium lelkes tanári kara az ottani magyarság főmőri-tésére f. hó 23-án színlelőadás egybekötött táncszélt rendez. Színe kerll Csiky Gergely drámája *Anna*, továbbá Goudinet egy felvonásos vígjátéka „*Valami hibája van.*“ A mtkedvelők mind a helyi intelligenciából kerülnek ki.

— **Gyilkosság!** Rémes hír járta be Ruttkát, a honnan azt a hírt kapjuk, hogy Klicsinyben Druzsbik János odaváló lakos feleségét agyontűtötte. Mint megbízható kelyről értesültünk Druzsbik Jánost az keserítette el, hogy a mult héten szerdán élen-szomjan ment el hazulról dolgozni Ruttkára, a hol a vasútnál kapott m' lat. Felcsége dölben nem vitt neki ebédet és így szégyen ember alig várta, hogy estére hazakerülve ehessék valamit. Mekkora volt azonban bosszúsága, a mikor felesége meg csak egy darab kenyeret sem tudott neki adni, sőt az aszonny mámoros fővel találta, a kinek még följöbb állott és ugyanecek felingerelte az urát, a ki nagy haragjában megverte a feleségét. Druzsbik másnap reggel ismét munkába ment, az aszonny nyugodni hagyta. Csütörtökön délelőt azonban hírtl adták neki, hogy felesége meghalt. A bíróság értesítve az esetről dr. Trombauer Apárd kir. albiró Klicsint meg megejtette a hivatalos boncolást. Druzsbikot egyelőre szabadlában hagyák.

— **Megfogyott özizányok** czim alatt azt írja egyik fővárosi lap, hogy Licsnő közleében hat megfogyott özizányt találtak, a kiket ott el is temettek. Állítólag Rudnón muzsikáltak, azután pedig keresményüket elmutatva uttközben érte őket a veszedelem. Tudósítók arról nem adott hírt, azért ezt csak föntartással közöljük.

— **300 gyermek kitüntetésé.** Érdekes mozgalom indult meg tavaly Budapestben, hogy az iskolás gyermekeket szabad örökiben a virágneveléssel foglakoztassák. Ezen nagy jelentőségű eszme lelkes előharozza Mauthner Ödön és kir. udvari magkeskedő, ki már 1901-ben több ezer növényt osztott ki továbbnevelésre gyermekek között, most pedig díszes éremmel díjazta mindazokat, kik a legjobban nevelt és ápolat virágokat mutatták be. Mint értesültünk e héten ismét 500 cserép jacinztot osztott ki közöttül Mauthner Ödön, kinek a kertészeti terén már anny alkalós és szép közhaznu intézmény létrejöttét köszönhetjük. Mauthner nemcsak az ő ismert áldozatkészletével, hanem magvainak kitűnő minőségében is részszolgált az általános elismerésre és büszkén vallhatjuk, hogy Európa három elsőranú és legnagyobb magkeskedőinek egyike Mauthner Ödön — T. Ivasóink ki. figyelmébe ajánljuk legujabbban megjelent igen gazdalk tartalmu képes magárjegyzékét, melyet szivesen ingyen küld az érdeklődőknek.

— **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrápmag a legnagyobb természet adja, hogy konyhakert magvaiból a legjobb főzések és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. — Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletoi a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Szerkesztői üzenetek.

— R. Szucsány. — J. E. Klicsiny. — Sz. J. Szklonó. — Gr. S. Tót-Próna. — Sz. L. Znióváralja. Tudósításaiak köszönet. Kérem továbbra is közreműködésüket. Csak úgy lehet jó hír szolgálatról szó, ha mindenki hozzájárul. — Cs. Sz. Budapest. Az ízeleket kérem lehetőleg esztűreket. A mult má számmunkból is kitűnik a kérdést állandón ében tartjuk és örvendünk, hogy nagyszécsi cikksorozata az jóleszkörű érdeklődéssel találkozott. — Cs. G. Budapest. Levelemer válasz kérek.

NYILTTÉR. *)

Számadás- és köszönetnyilvánítás.

A febr. 1-én Ruttkán az evang. templom javára rendezett mtkedvelői előadás eredménye a következő: összes jövedelem 610 kor. 46

*) Erovótban közöltekert nem vállal felelőséget a szerk.

fillér; kiadás 173 korona; marad tehát a fentemlített célra 437 kor. 46 fillér, beleértve a feltöltések címén befolyt 172 kor. 95 fillér is.

Sok bajjal küzködő főkegyháznak törekvésének illetően pártfogolása mondhatlan hálaára kötelez bennünket!

Önzetlen fáradozásukért fogadják a szereplők és a rendezőség, valamint — sympatiájuk újból megnyilatkozásait a nemesszívű adakozók hálás köszönetünk.

Ruttkán, 1903. évi február hó 19-én.

A ruttkai ág. hitv. ev. főkegyház nevében

Dr. Szolárik.

Búcsúszó

Midőn 32 évi vasúti szolgálatomtól megváltak s nyugdíjba vonulok, el nem mulasztatom, hogy ősszes barátaim- és ismerőseimtől ez úton is el ne búcsúzzam, tisztelettel kérvén, hogy szíves jóindulataikat számomra továbbra is fenntartani kegyeskedjenek.

Ruttkán, 1903. évi február hó 19-én.

Bura József,
ny. főmth. művezető.

Ércz és fakoporsó
sirkoszoru

s minden egyéb temetkezési
cikk

jutányos áron beszerezhető

BINDFELD ÁRMIN

divatruházában Turóc-Szent-Márton.

1903. évi 26. szám.

Faarverési hirdetés.

Turócvarmegye törvényhatósága területén következő erdőbirtokok faanyaga kerül zárt írásbeli versenyárgyalással egybekötött nyilvános másodszövegben árverés után eladás alá:

T.-Szt.-Márton urbárcsei 1890 db. rud	8900 db. jejenye f. fatörzs	6904 m ³	38324.0 kor.	toértékben
Valcsa urbárcsei	200 f.	1103	9101.0	"
Lipócz nem közbirt.	1000 " luczfenyő fatörzs	1103	4077.0	"

Az árverés a turóc-szent-mártoni m. k. járási erdőgazdagság hivatalos helyiségében 1903. évi márczius hó 9-én délelőtti 9 órakor, a kezelő kir. erdőfőzst és az erdő birtokosok megbízottjai jelenlétében fog megtartani. Venni szándékozók ezen faárveréshez azon kijelentéssel hivatnak meg, hogy a sajátkezelő írt zárt írásbeli ajánlataikat, melyekhez a becslár 10% -ra óvadékképpen készpénzben vagy óvadék épes árték-papirokban csatolandó, az ajánlattevő neve, laká a és utolsó póstája, valamint a felajánlott vételár számokkal és betűkkel érthetően és olvashatóan kiírandó, az árverést vezető kir. főerdész kei ehhez nyujtsák be. A zárt írásbeli ajánlatokban — melyek csak az árverés megkezdéseig nyujthatók be — kijelentendő, hogy az ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti. Később érkezett, valamint pótl- és utóajánlatok és oly írásbeli ajánlatok, a melyek ivenként 1 kor. bélyeggel ellátva nincsenek, s ezen hirdetésnyben jelzett feltételektől eltérnek, figyelembe vétetni nem fognak. — Árverési feltételek az előlír kir. erdőgazdagság hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Turóc-Szent-Mártonban, 1903 évi. január hó 18-an.

Erdődi, m. kir. főerdész.

Hirdetés.

A priekopán ág. hitv. evang. iskolaszék ezennel közhírré teszi, hogy Priekopán két tanszobából és két tanítói lakásból álló új iskola épíltetésére a versenyárgyalás f. évi márczius hó 1-én d. u. 2 órára kiütetik

az építendő iskola emeltes; hossza 27.20 m., szélessége 15.20 m.

A tervek és feltételek községi előjárásnál bármikor megtekinthetők.

Kelt Priekopán (u. p. Ruttka), 1903. febr. 10-én.

Az iskolaszék.

Hirdetés.

Alóljegyztet pénzintézetek közös megállapodás folytán közhírré teszik, hogy 1903. évi április hó 1-től kezdve a betéti kamatokat még pedig:

- a) az ősszes egy évre vagy hosszabb időre szóló betétek után 4% (négy százalékra)
- b) határozatlan vagy egy éven alóli időre szóló betétek után 3—3½% (három—három és fél százalékra) szállítják le.

Ha valaki 4% kamatozás mellett egy éven felüli időre betétet helyezne el, azonban egy év letelése előtt annak visszafizetését kívánna, az esetre alóljegyztet pénzintézetek az illető betét után csak 3% kamatot fizetnek ki.

Turóc-Szent-Márton, 1903. évi február 5-én.

Tátra Felsőmagyarországi Bank
részvénytársaság.

Turóc-Szent-Mártoni

Részvény-takarékpénztár.

Turóczi Kereskedelmi és Hitelintézet

Egyedül valódi angol
BALZSAM Thierry A. gyógyszerésztől

Közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva

Az ivergek felszerése a kereskedelmi törvények védjegyjelöltalma alatt áll. Ezen balzsam helyőleg és külsőleg használható. — 1. A tüdőnek és mellnek ősszes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszűnteti a katarrhust és köpkeiválást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régből betegségeket is gyógyít. 2. Kétféle hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok ősszes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelést. 4. Meglehető gyorsan gyógyor gyomor-őrésőt, kölkéit és szagatásokat. 5. Jótékony használható és vértisztító, tisztítja a vesekét, megszűnteti a hypochondriát és melankóliát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kétféle hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpénészt, továbbá minden fog- és szájbetegségeknél és megszűnteti a felhőgőst, valamint a száj- és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg esősas gyógyszer minden sebre, úgy mint hűpörpés, sipoly, szemlése, égési seb, fagyott testrészt, süll, kősz és kiütések, megszűnteti továbbá a főfájást, zúgást, szagatást, köszvényt, fülfájást stb. Tessék mindig vigyázni a zoldpapáza védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb ővszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postaállomására 12 kicse, vagy 6 dupla líveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 kor. 60 fillér Kevesebb nem küldetik. Széküldés csak az ősszeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

Miért szenved? mikor önnök biztos gyógyulása, a legregebb sebeknél is kültátsa van és majdnem mindig elkerülheti a fájdalmas operációt vagy amputációt, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak egyhitéseben pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használható, a gyermekágyasok mellhájánál, a tejelválasztás akadályainál, melkenmelyesedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyilt sebeknél látrakon és esontkon, sebeknél ősszesen, dagadt lábknál, sőt esontszónál is; fűtt, szurt, lőtt, vágott és ronsolt sebeknél; az idogenektestet kiválasztásánál, mint hűgés és faszúknál, homok, dára, tövis stb., mindenféle daganat, kinyűvés, karunkulus, új képződmények, valamint ráknál, körümméregnél, körümdaganatnál, hulyagánál, menőstől kiesbesedett lábknál. cgett sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegnek fekvőstől stb. stb. Széküldés csak az ősszeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely esomagonlással, postaküldéssel és szállítólevéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számlalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit ővök hamisítványok vételeitől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a ceg: "Orangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Prograda" bejegyzet legyen.

E két gyógyszerében fellímulhatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebb lesz, annál értékesebb és hatásosabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik; így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy utóke sokszorososan ajánlt hasonló, de hatástalan szerrel használni, melyek csak leküldésbe a pénz dobjaik, hanem a miénk csak a miénk és a miénk a két régi elismert jó, ősszeg, megbízható amellet teljesen ártatlan, világhíri szernek, melyeknek minden esatálnál találhatónak kellene lenni. A hol a fent ismertetett végjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és ezmezeni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Orangyal-gyógyszertára. Prograda Rohtsch Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész, Zágrábnan: Mittelebach J. és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél. Vidéken kapható: Gazdik János gyógyszerésztárában Kőrömczyánan.

E. JEMM's
régbevált
mellczukorkái
diétikai szer

köhögés és rekedtség
ellen

Megengedve 19. 4. 02. Z. 75066. sz. helytartó határozat által. ára esomagonként 50 fillér. Raktár Turóc-Szent-Mártonban Toperczer S. gyógyszerésznél.

Mindenkinek ajánlható
a most 40. kiadást ért Dr. Müller orvosi tanácsos műve a
bántott ideg- és
szexual-rendszerrel

valamint annak alapos gyógyításáról.
1 korona 20 fillér beküldése ellenében portamentesen küldi
Curt Röber, Braunsehweig.

SEIFERT JÓZSEF POZSONY, Halászkapu 4.

os. és kir.
udvari
fegyver
szállító

Inter-
urbahn
telefon
252-ik sz.

Ajánlja dús raktárát

HENRI PIEPER EREDETI KRUPP FRIGYES-féle
DIANNA-FEGYVEREIBŐL különleges aczélesővíű
ugyszinte
Raitenel kakasnéklitli fegyverekből. fegyverekből
eredeti gyári áron.

Ezen fegyverek a jelenkor legmeghibhatóbb és legjobban lívű. vadász-fegyverei és kimerítő leírásai, valamint számos előkelő vadászatküldelő és hivatalos vadász-referenciájával, ugyszintén árj e g y z é k k e l készséggel szolgálak.

Os és kir. állami áruda által ősszrak magyar fűstnőklitli 1. számú vadászati és barsek líporral tölölt bíltétek, továbbá szállítok minden fajta kész vadászöltényeket mindenkor pontosan és frissen tölve, minden kaliberlíhez legesőbb áron.

Vadászati, utazási és sport-különlegességek.

Saját lövőde. A pozsonyi II. Mezőgazdasági országos kiállítás alkalmából vadászfegyvereim és vadászkeszkeim dús vadászatküldelő és kész kiállítva, melyek eladók is, mit is a t. közönség beesés figyelmébe ajánlok